

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

просп. Перемоги, 14, м. Київ, 01135
тел.: (044) 351-40-96, 351-49-54, 351-40-01, факс: (044) 351-48-45
E-mail: miy@mtu.gov.ua, сайт: www.mtu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37472062

Асоціація Українських залізничних
перевізників

Міністерство інфраструктури України розглянуло лист Асоціації Українських залізничних перевізників від 09.01.2020 № 01-09/01 та в межах компетенції надає в додатку позицію Мінінфраструктури щодо пропозицій Асоціації до проекту наказу Мінінфраструктури «Про затвердження Тимчасового положення про порядок допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування».

Додаток: на 9 арк. в 1 прим.

Державний секретар

Андрій ГАЛУЩАК

39310

Ганна Деньщикова 351 48 83

№553/47/10-20 від 16.01.2020 на №01-09/01 від 09.01.2020

Позиція Міністерства інфраструктури України щодо пропозицій

до проєкту Тимчасового положення про порядок допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування

Поточна редакція проєкту Положення	Пропозиції	Коментарі Мінінфраструктури
<p>I. Загальні положення</p> <p>1.3. Статус підприємства залізничного транспорту відноситься виключно діяльності Підприємств в рамках реалізації експериментального проєкту</p>	<p>Пунктом 1.3 проєкту тимчасового положення передбачено наділення виключно учасників експериментального проєкту статусом підприємств залізничного транспорту. Однак, абзацом чотирнадцятим статті 1 Закону України «Про залізничний транспорт» визначено, що суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у сфері залізничного транспорту, тобто забезпечують потреби суспільного виробництва і населення країни в перевезеннях у внутрішньому і міжнародному сполученнях та надання інших транспортних послуг усім споживачам без обмежень за ознаками форми власності та видів діяльності тощо, є підприємствами залізничного транспорту. Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» накази міністерств приймаються відповідно до Конституції та законів України.</p> <p>Виходячи з наведеного пункт 1.3 проєкту тимчасового положення потребує виключення, оскільки він звужує дію статті 1 Закону України «Про залізничний транспорт»</p>	<p>Частково враховано</p> <p>Пунктом 1.2. проєкту Положення визначено термін «підприємства залізничного транспорту-учасники експериментального проєкту (Підприємства) – суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у сфері залізничного транспорту, та в рамках експериментального проєкту допущені до участі у ньому на визначених наказами Міністерства інфраструктури України діяльностях».</p> <p>Отже, в рамках це Положення врегулює тільки статус учасників експериментального проєкту.</p> <p>Водночас, пунктом 1.3 визначається, що цей статус учасники експериментального проєкту отримують тільки в частині провадження діяльності, пов'язаної з експериментальним проєктом.</p> <p>Водночас, можливо уточнити пункт, виклавши в редакції:</p> <p>«Статус підприємства залізничного транспорту--учасника експериментального проєкту відноситься виключно діяльності Підприємств в рамках реалізації експериментального проєкту».</p>

<p>II. Порядок допуску до участі у експериментальному проєкті та його реалізації</p>	<p>2.2. З метою участі в експериментальному проєкті заявник подає до Комісії:</p> <p>... - інформацію щодо переліку та технічних характеристик приватних локомотивів, які передбачаються до використання в рамках експериментального проєкту, та технічного персоналу, що забезпечуватиме безпечніше функціонування приватних локомотивів;</p>	<p>1. Відповідно до пункту 9.9 розділу 9 Правил технічної експлуатації України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 20 грудня 1996 р. № 411 (із змінами) на кожний локомотив має вестись технічний паспорт (формуляр), що містить найважливіші технічні і експлуатаційні характеристики.</p> <p>Пунктом 2.1 розділу II Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12 квітня 2005 р. № 34/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 15 травня 2013 р. № 883/5), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 12 квітня 2005 р. за № 381/10661 (далі – Порядок державної реєстрації), передбачено, що нормативно-правовий акт повинен бути ясним, чітким, зрозумілим, стислим і послідовним, а також не містити суперечливих норм права.</p> <p>У зв'язку з означеними вважається за необхідне абзац п'ятий пункту 2.2 проєкту тимчасового положення після слів «які передбачаються до використання в рамках експериментального проєкту» доповнити словами «та зазначених у їх технічних паспортах (формулярах)».</p> <p>2. Також цим же нормативним приписом</p>	<p>Не враховано</p> <p>Придбання локомотивів до підтвердження Комісією підтримки заявки на участь в експериментальному проєкті (в частині узгодження ділянки залізничних колій) спричинить значні ризики суб'єкті господарювання.</p> <p>Тому пропонується під час подання заявки на участь в експериментальному проєкті надати тільки інформацію, які саме локомотиви плануються до придбання та зобов'язання в разі підтвердження заявки надати додатково копії документів, що підтверджують придбання саме таких локомотивів.</p>
--	---	--	---

	<p>встановлено необхідність подання інформації щодо технічного персоналу, який забезпечуватиме безперебійне функціонування приватних локомотивів. Однак варто зазначити, що під час проведення аналізу нормативно-правової бази з означеного предмету правового регулювання не встановлено наявності визначення або опису, вимог тощо до технічного персоналу, який забезпечуватиме функціонування приватних локомотивів. У зв'язку з необхідністю дотримання вимог пункту 2.1 розділу II Порядку державної реєстрації правова конструкція «технічний персонал, який забезпечуватиме безперебійне функціонування приватних локомотивів» потребує конкретизації (уточнення) в частині переліку інформації та назв посад такого технічного персоналу або введення додатково терміну</p>	<p>Враховано Абзац викладено в редакції: «інформацію щодо переліку та технічних характеристик приватних локомотивів, які передбачаються до використання в рамках експериментального проєкту, та персоналу, що забезпечуватиме безперебійне функціонування приватних локомотивів (машиністи локомотивів та подібні до них працівники)». Це відповідає класу 831 Класифікатору професій (ДК 003:2010), затверджену наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327.</p>
<p>- документи, що підтверджують фінансову спроможність заявника (річна фінансова звітність заявника або, у випадку неможливості надання річної звітності, інформація щодо залишків грошових коштів у банку, що підтверджується відповідною довідкою банку);</p>	<p>Відповідно до частини першої статті 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» подавати підприємства зобов'язані надавати фінансову звітність органам, до сфери управління яких вони належать, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, якщо інше не передбачено згаданим Законом. Підприємства зобов'язані надавати копії фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за запитом юридичних та фізичних</p>	<p>Враховано Абзац викладено в редакції: «документи, що підтверджують фінансову спроможність заявника (копію фінансової звітності заявника за останній календарний рік)»</p>

<p>письмову гарантію щодо надання Комісії протягом трьох місяців з моменту прийняття позитивного рішення Комісії щодо участі заявника в експериментальному</p>	<p>осіб у порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації».</p> <p>Таким чином, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено виключний перелік суб'єктів, яким підприємство зобов'язано надавати фінансову звітність. Слід також звернути увагу, що згаданим Законом не наведено визначення поняття «річна фінансова звітність», проте статтею 13 встановлено, що звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Тому більш коректним є вживання словосполучення «фінансова звітність за останній календарний рік».</p> <p>Викликає також занепокоєння щодо підтвердження фінансової спроможності заявника на участь у експериментальному проєкті шляхом подання інформації щодо залишків грошових коштів у банку, що підтверджується відповідною довідкою банку, оскільки не зазначено яка мінімальна сума залишку коштів на поточному рахунку вважатиметься Комісією достатньою сумою підтвердження фінансової спроможності заявника на участь у експериментальному проєкті. Тому цю норму слід виключити з тексту пункту 2.2 проєкту тимчасового положення</p>
<p>лишьмову гарантію щодо надання Комісії протягом трьох місяців з моменту прийняття позитивного рішення Комісії щодо участі заявника в експериментальному</p>	<p>Відповідно до статей 526, 546, 560 Цивільного кодексу України та статті 200 Господарського кодексу України під гарантією слід розуміти фінансові</p> <p>Враховано Абзац викладено в редакції: «гарантійний лист щодо надання Комісії протягом трьох місяців з моменту прийняття позитивного</p>

<p>проекті належним чином завірених копій документів, визначених в пункті 2.6 цього Положення</p>	<p>зобов'язання, що надаються банками, як підтвердження виконання прийнятих суб'єктом господарювання господарських зобов'язань. Тому у цьому контексті варто використати словосполучення «гарантійний лист», що є звичаєм у розумінні статті 7 Цивільного кодексу України та більше відповідатиме правовій формі правочину.</p>	<p>рішення Комісії щодо участі заявника в експериментальному проєкті завірених в установленому порядку суб'єктом господарювання копій документів, визначених в пункті 2.7 цього Положення»</p>
<p>2.4. Один заявник може включити в заявку не більше п'яти діляниць.</p>	<p>Пунктом 2.4 проєкту тимчасового положення встановлено, що один заявник може включити в заявку не більше п'яти діляниць. З цього приводу варто зазначити, що такий нормативний припис містить ознаки обмеження господарської діяльності, яке відповідно до статті 31 Господарського кодексу України може визнаватись дискримінацією. Однак дискримінації суб'єктів господарювання може встановлюватись виключно законами. З огляду на зазначене, пункт 2.4 проєкту тимчасового положення слід виключити</p>	<p>Враховано. Пункт 2.4 вилучено</p>
<p>2.7. В разі визначення заявника підприємством-учасником експериментального проєкту заявник протягом трьох місяців зобов'язаний подати до Комісії: копії документів щодо приватних локомотивів, які будуть експлуатуватись заявником, і які відповідають вимогам цього Положення;</p>	<p>Пунктом 2.7 проєкту тимчасового положення визначено, що заявник у разі визначення його учасником експериментального проєкту повинен Комісії копії документів щодо приватних локомотивів, які будуть експлуатуватись заявником, і які відповідають вимогам цього Положення. Однак не зазначено переліку документів щодо приватних локомотивів, копії яких повинні надаватись учасником експериментального проєкту. З огляду на те, що пунктом 2.2 проєкту тимчасового положення запропоновано надавати Комісії</p>	<p>Враховано Абзац викладено в редакції: «копії документів (технічних паспортів (формулярів) щодо приватних локомотивів, які будуть експлуатуватись заявником, і які відповідають вимогам цього Положення)»</p>

	<p>технічні паспорти (формуляри) на локомотиви та відповідно до вимог абзацу восьмого пункту 2.1 розділу II Порядку державної реєстрації, варто логічно узгодити нормативні приписи пунктів 2.2 та 2.7 проекту тимчасового положення щодо надання копій технічних паспортів (формулярів) на локомотиви, що заявлені на участь у експериментальному проєкті</p>	
<p>копії документів про види та дати проведення останніх технічних ремонтів та/або обслуговування приватних локомотивів; копію підписаної керівником Підприємства системи управління безпекою руху Підприємства.</p>	<p>Разом з тим у цьому пункті доцільно виключити абзац четвертий як такий, що суперечить пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 04 грудня 2019 № 1043 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування»;</p>	<p>Враховано частково Абзац викладено в редакції: «копію підписаного керівником Підприємства Системного документу щодо забезпечення безпеки руху». Це пов'язано з необхідності безумовного дотримання норм безпеки при реалізації експериментального проєкту.</p>
<p>Всі копії документів повинні бути належним чином завірені</p>	<p>Разом з тим у цьому пункті доцільно виключити абзац п'ятий як такий, що дублює нормативні приписи пункту 2.3 проєкту тимчасового положення</p>	<p>Не враховано Пункт 2.3 проєкту стосується копій документів, що подаються заявником відповідно до пункту 2.2 проєкту тимчасового положення.</p>
<p>2.9. Допуск до участі у експериментальному проєкті здійснюється на підставі: 1) затвердженого Міністром інфраструктури України висновку Комісії про відповідність заявника вимогам, визначеним цим Положенням, та можливість участі у експериментальному проєкті; 2) наказу Міністерства інфраструктури України про участь у експериментальному проєкті</p>	<p>Стосовно підпункту 1 пункту 2 проєкту тимчасового положення слово «висновку» необхідно замінити словом «протоколу», оскільки відповідно до абзацу четвертого пункту 2.5 проєкту тимчасового положення Комісія складає протокол за результатами засідання, який містить висновки та обґрунтування щодо визначення заявника підприємством-учасником експериментального проєкту або відмови</p>	<p>Враховано частково Абзац викладено в редакції: «1) затвердженого Міністром інфраструктури України протоколу засідання Комісії, який містить висновки про відповідність заявника вимогам, визначеним цим Положенням, та можливість участі у експериментальному проєкті»;</p>

<p>III. Вимоги до заявників (Підприємств), рухомого складу, їх технічного обслуговування і ремонту, та персоналу</p>	<p>заявнику в участі у експериментальному проєкті</p>	
<p>3.1. Приватні локомотиви допускаються для роботи на коліях загального користування у разі наявності сертифікату або декларації про відповідність рухомого складу залізничного транспорту, побудованого після 30 грудня 2015 року, вимогам Технічного регламенту безпеки рухомого складу залізничного транспорту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1194, або інших сертифікатів, виданих органами, які признаються в Україні</p>	<p>Задля узгодженості проєкту тимчасового положення з пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 04 грудня 2019 № 1043 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування» у пункті 3.1 проєкту тимчасового положення після слів та цифр «від 30 грудня 2015 року № 1194» слід доповнити словами «(окрім пункту 1б)», що також узгоджуватиметься з вимогами абзацу четвертого пункту 3.3 проєкту тимчасового положення, та усуне подвійне трактування норм права</p>	<p>Враховано. Також відповідно до опрацювання в робочому порядку проєкту тимчасового положення з Державною регуляторною службою, та зважаючи на консультації з іншими суб'єктами господарювання, а також публікацію щодо вказаного пункту проєкту тимчасового положення в інтернет виданні «Центр транспортної стратегії», з метою уникнення подвійного трактування, пункт викладений в такій редакції: «3.1. Приватні локомотиви допускаються для роботи на коліях загального користування у разі наявності сертифікату або декларації про відповідність рухомого складу залізничного транспорту вимогам Технічного регламенту безпеки рухомого складу залізничного транспорту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1194 (окрім пункту 1б) – щодо рухомого складу, побудованого після 30 грудня 2015 року, інших сертифікатів відповідності рухомого складу залізничного транспорту, виданих органами з оцінки відповідності, які признаються в Україні – щодо рухомого складу, побудованого до 30 грудня 2015 року».</p>

<p>IV. Зобов'язання АТ «Укрзалізниця» в рамках реалізації експериментального проєкта</p>	<p>Слід також звернути увагу на доцільність наявності розділу IV проєкту тимчасового положення, оскільки цим розділом вирішуються питання зобов'язань АТ «Укрзалізниця», що не відносяться до предмету правового регулювання проєкту тимчасового положення (пункт 1). У зв'язку з цим, пропонується розділу IV проєкту тимчасового положення виключити та доповнити абзац другий пункту 2.11 проєкту тимчасового положення вимогами щодо договору про доступ до інфраструктури</p>	<p>Враховано. Пункти розділу IV включені до розділу III.</p>
	<p>Додатково слід звернути увагу на необхідність дотримання вимог Порядку проведення антикорупційної експертизи, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 18 березня 2015 р. № 383/5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 19 березня 2015 р. за № 303/26748, визначено, що «антикорупційна експертиза нормативно-правових актів державних органів, нормативно-правові акти яких підлягають державній реєстрації, здійснюється під час такої реєстрації».</p>	<p>Порядком проведення антикорупційної експертизи, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 18 березня 2015 р. № 383/5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 19 березня 2015 р. за № 303/26748, визначено, що «антикорупційна експертиза нормативно-правових актів державних органів, нормативно-правові акти яких підлягають державній реєстрації, здійснюється під час такої реєстрації».</p>
	<p>Додатково слід звернути увагу на можливість розрахунку оплати доступу до колій загального користування відповідно до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнтів, що застосовуються до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України</p>	<p>Це вже передбачено в проєкті тимчасового положення: абзац 15 пункту 3.3: «оплату доступу до колій загального користування відповідно до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнтів, що застосовуються до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України».</p>